

Petra Ševčíková:

Zhao Ziyang a reformní hnutí v ČLR v 80. letech 20. století

Bakalářská práce

Ústav Dálného východu, FF UK, 2016

Posudek vedoucího práce

Kolegyně Petra Ševčíková si ke zpracování ve své bakalářské práci vybrala období 1987-1989 v životě Zhao Ziyanga. Jde o klíčovou a pozoruhodnou postavu reformního hnutí v 80. letech v Čínské lidové republice, jeho přínos spočívá v průkopnickém zavádění ekonomických reforem ve venkovských oblastech koncem Kulturní revoluce v 70. letech, a následné aplikaci takto ozkoušených reformních modelů v celostátním měřítku v následující dekádě. Od roku 1987 působil Zhao jako generální tajemník Komunistické strany Číny, z tohoto postu byl však konzervativní klikou uvnitř stranického vedení sesazen během demonstrací v dubnu až červnu na Náměstí Tiananmen pro své příliš liberální smýšlení. Jeho odstranění fakticky otevřelo cestu pro násilné potlačení demonstrací 4. června 1989 a utnutí nadějí na politickou reformu ČLR. Zhao Ziyang byl držen v domácím vězení až do své smrti roku 2005.

Práce se v souladu se zadáním detailněji věnuje období 1987 – 1989, tedy vrcholu a zároveň i konci politické kariéry Zhao Ziyanga. Kladně hodnotím na bakalářské práci především práci s primárním pramenem. P. Ševčíková při svém bádání zpracovala Zhao Ziyangovy paměti z domácího vězení, které vyšly v čínštině pod názvem *Gaige licheng* (česky překládá autorka jako *Reformní proces*), v angličtině pod názvem *The Prisoner of the State*. Pracovala především s čínskou verzí s přihlédnutím k anglickému překladu. Překlady z pramene jsou zdařile provedeny vzhledem k poměrně těžkému jazyku originálu, autorka však měla ulehčenou práci přihlížením k anglickému překladu pramene. Práce má též tendenci k popisnějšímu převypravování obsahu pramene, místo toho, co by přistoupila ke shrnutí a uvedení dosažených poznatků do širšího kontextu. Podobně by některé pojmy zasloužily podrobnější vysvětlení, např. definice socialismu s čínskými rysy na s. 26 je nedostačující.

Práce obsahuje některé drobné kosmetické chyby. Například přepis jména na str. 14 by měl být správně Liao *Yiwu* místo Liao *I-wu*. 14. Editory knihy *Reform, Legitimacy and Dilemmas: China's Politics and Society* jsou Zheng Yongnian a Wang *Gungwu*, nikoli Wang *Gunwu*, autorka má tedy špatně příjmení v odkazech v celé práci. Členění tzv. základních principů na str. 18 je nekonzistentní. Kampaň zmiňovaná na str. 46 se správně nazývá proti *duchovnímu znečištění*, namísto *duševnímu*. Celkově je však práce úhledně a precizně provedena.

Práce splňuje cíle vytyčené v zadání a celkově podává podrobný rozbor práce Zhao Ziyanga na základě unikátního pramenu, tím umožňuje poznání dění v Číně na konci 80. let, které mělo zásadní vliv na budoucí směřování ČLR až do dnešních dnů. Kladně hodnotím i závěrečnou kapitolu práce, kde autorka uvádí téma práce do souvislosti s vývojem v soudobé ČLR dnes a poukazuje na odchylování Xi Jinpingovy Číny od reformního kurzu nastaveného Deng Xiaopingem a Zhao Ziyangem.

V bodovém vyčíslení hodnotím práci následovně: Znalosti a kontextualizace – 2. Relevance – 1. Práce s prameny – 1. Struktura a formální náležitosti – 1. Jazyková úroveň – 2.

Celkově hodnotím bakalářskou práci Petry Ševčíkové kladně, **doporučuji k obhajobě** a navrhuji hodnotit stupněm **v ý b o r n ý**.

K diskuzi při obhajobě navrhuji následující otázky:

- 1) Vysvětlíte pojem socialismus s čínskou specifikou.
- 2) Vysvětlíte, z jakých dvou skupin členů se skládá ústřední výbor KS Číny.

Mgr. Ondřej Klimeš, Ph.D.

Praha, 14. června 2016.